Samenvatting van de aanleiding, het verloop, de resultaten en de besluitvorming in het Rolodex-onderzoek

Het Rolodex-onderzoek komt voort uit een ander strafrechtelijk onderzoek naar misbruik van jongens beneden de 16 jaar, dat zou plaatsvinden vanuit een (homo-)bordeel annex escortbureau in Amsterdam. Het onderzoek richtte zich op twee hoofdverdachten, de bordeelhouder "A" en één van diens 'ronselaars', "B".

Het onderzoek naar het homobordeel dat aanvankelijk in februari 1997 was opgestart en om recherche-tactische redenen was stopgezet, werd, na een onderbreking van enkele maanden, heropend in mei 1998. De reden voor heropening van dit eerder gestarte onderzoek was dat een verdachte "C" in een andere zedenzaak, uitvoerig begon te verklaren over de activiteiten vanuit dit homobordeel, hoewel dit geen samenhang leek te hebben met zijn eigen zaak (hij werd verdacht van verkrachting van de 14-jarige dochter van zijn partner).

In de verklaring die "C" op 17 juli 1998 heeft afgelegd, heeft hij de namen van twee toenmalige hoofdofficieren van justitie genoemd. Hij zou hun namen hebben zien staan op een rolodex van de bordeelhouder "A" met daarin diens klantenbestand. Hij verklaarde dat beide officieren van justitie diensten afnamen van het bordeel van "A" waarbij ook sprake zou zijn van jongens beneden de 16 jaar. Ook verklaarde "C" over zijn contacten met enkele politieambtenaren van het korps Amsterdam-Amstelland.

Naar aanleiding van deze verklaringen is onder verantwoordelijkheid van de Amsterdamse hoofdofficier van justitie op 25 augustus 1998 een multidisciplinair team geformeerd, bestaande uit personeelsleden van de Rijksrecherche, het Bureau Interne Onderzoeken en het bureau Sociale Jeugd- en Zedenpolitie (SJZP) Amsterdam. Gezien de gevoeligheid van de te onderzoeken feiten, werd door de leden van het team en direct betrokken leidinggevenden een geheimhoudersverklaring ondertekend.

Het team kreeg een drieledige opdracht, te weten:

1) Het verrichten van onderzoek naar een criminele organisatie, die zich bezig zou houden met productie van kinderporno en het prostitueren van jongens, waaronder jongens beneden de leeftijd van 16 jaar. Een en ander zou plaatsvinden vanuit de woning van de hoofdverdachte, bordeelhouder "A".
2) Het verrichten van onderzoek naar corruptie door personeelsleden van de regiopolitie Amsterdam-Amstelland, en
3) Het verrichten van onderzoek naar vermeend seksueel misbruik van jongens beneden de leeftijd van 16 jaar door justitieambtenaren, waarbij de onder 1) genoemde organisatie betrokken zou zijn.

Het hoofdonderzoek onder 1) heeft geleid tot de vervolging en veroordeling van "A" en "B". Bij vonnis van de rechtbank Amsterdam van 26 februari 1999 werden zij tot respectievelijk drie jaar gevangenisstraf en vijftien maanden gevangenisstraf waarvan zes maanden voorwaardelijk, veroordeeld.

Het integriteitsonderzoek onder 2) is onderzocht door het Bureau Interne Onderzoeken van de Politie Amsterdam-Amstelland en is destijds intern door de politie afgehandeld.

Het Rolodex-onderzoek ziet uitsluitend toe op het laatste deelonderzoek 3). Het is genoemd naar de vermeende rolodex van bordeelhouder "A" met daarin diens klantenbestand. Deze rolodex (of kaartenbak) is overigens nooit aangetroffen bij doorzoekingen van woningen en locaties van verdachten.

Hoewel het Rolodex-onderzoek zich hoofdzakelijk richtte op de door getuige "C" gestelde betrokkenheid bij het homobordeel van de twee hoofdofficieren ("J1" en "J2"), is, lopende het onderzoek, ook een tweetal andere medewerkers met een juridische overheidsfunctie in beeld gekomen ("J3" en "J4"). Uit onderzoeksbevindingen van het hoofdonderzoek naar "A" en "B", zoals, getuigenverklaringen, taps en observaties, kwam naar voren dat deze twee personen afnemers waren van de homoseksuele diensten van het bordeel. De bevindingen met betrekking tot deze twee justitiemedewerkers zijn ook opgetekend in een rapport door de Rijksrecherche. Het Rolodex-onderzoek bevat daarmee vier Rijksrechercherapporten over onderzochte personen.

Het onderzoek van de Rijksrecherche bestond onder meer uit het horen van getuigen en verdachten uit het onderzoek naar "A" en "B", het confronteren van deze getuigen en verdachten met foto's van de justitieambtenaren en het verrichten van observaties bij het homobordeel. Tevens zijn de resultaten van de huiszoekingen die in het kader van het onderzoek naar "A" en "B" zijn gehouden bij het Rolodex-onderzoek betrokken.

De toenmalig hoofdofficier van justitie te Amsterdam heeft bij brieven van 18 maart 1999 de twee rijksrechercherapporten over "J1" en "J2" aan het College van procureurs-generaal toegezonden en daarbij geconcludeerd dat uit het hoofdonderzoek tegen "A" en "B" geen ondersteunende informatie naar voren is gekomen op grond waarvan een strafrechtelijk onderzoek tegen beiden gerechtvaardigd zou zijn. Het College van procureurs-generaal heeft in zijn vergadering van 24 maart 1999 vastgesteld dat de kwestie was terug te voeren op verklaringen van slechts één persoon ("C"), die bovendien bij de politie als onbetrouwbaar te boek stond. Het College kwam dan ook tot de voorlopige conclusie dat op grond van het onderzoek, "J1"en "J2" niet als verdachte konden worden beschouwd. Omdat het College van oordeel was dat het onderzoek niet kon worden afgesloten zonder de betrokkenen te horen, zijn zij vervolgens door de Rijksrecherche gehoord. Die verhoren, waarbij zij de cautie hebben gekregen, hebben niets aanvullends opgeleverd. Het College zag in zijn vergadering van 26 mei 1999 dan ook geen reden de in de vergadering van 24 maart 1999 getrokken voorlopige conclusies bij te stellen. Het College heeft de beide hoofdofficieren kort nadien schriftelijk van de conclusies van het College in kennis gesteld.

Het College heeft in zijn vergadering op 21 september 1999 gesproken over de rijksrechercherapporten met betrekking tot "J3" en "J4". Ook ten aanzien van deze justitiemedewerkers is in het Rolodex-onderzoek niet gebleken dat zij zich schuldig zouden hebben gemaakt aan strafbare feiten. Het College heeft geoordeeld dat een (nader) strafrechtelijk onderzoek niet gerechtvaardigd was, doch dat de leidinggevenden van "J3" en "J4" op de hoogte moesten worden gesteld van de bevindingen van het onderzoek.

Zoals ook al eerder gemeld in antwoorden op Kamervragen van 15 juni 2007 is de oud-SG van het ministerie van Veiligheid en Justitie op geen enkele wijze in het Rolodex-onderzoek naar voren gekomen, noch is er informatie aangetroffen waaruit blijkt dat hij enige bemoeienis heeft gehad met het onderzoek.

Chronologische inhoudsopgave Rolodex-dossier

1. Proces-verbaal van het verhoor op 17 juli 1998 van getuige "C" in de PI Lelystad.

2. Proces-verbaal van het verhoor van de moeder op 23 juli 1998 in het huis van bewaring te Breda.

3. Proces-verbaal inzake de uitgetypte getuigenverklaring "C", afgelegd op 12 augustus 1998.

4. Proces-verbaal van het verhoor op 11 september 1998 van getuige "C" in de PI Lelystad.

5. Proces-verbaal d.d. 24 september 1998 inzake adres- en woonplaatsgegevens van "J1" en "J2".

6. Foto's van betrokkenen.

7. Observatierapport van de Koninklijke Marechaussee d.d. 17 december 1998, betreffende de zaak Rolodex.

8. Observatierapport van de Koninklijke Marechaussee d.d. 12 januari 1999, betreffende de zaak Rolodex.

9. Rolodex analyse rapporten van de Rijksrecherche Unit Amsterdam
   - Totaaloverzicht informatie (samenvattingen van diverse pv's), mbt [gestelde] betrokkenheid justitiemedewerkers "J1", "J2", "J3" en "J4" bij kinderprostitutie d.d. 22 december 1998.
   - Delen uit verklaringen m.b.t. Rolodex/klantenbestand/kaartenbak/kaartjes.

10. Brief van de directeur van de Rijksrecherche aan het College van procureurs-generaal d.d. 27 januari 1999 inzake de aanpak rijksrecherche-onderzoeken met betrekking tot hoofdofficieren van justitie.

11. Rapport van de Rijksrecherche Amsterdam d.d. 2 februari 1999 aan de hoofdofficier van justitie te Amsterdam en het College van procureurs-generaal met als onderwerp 'onderzoek naar aanleiding van beschuldigingen van vermeende gepleegde strafbare feiten door "J1". Dit rapport is 25 pagina's en bestaat uit 1) aanleiding (onderzoek escortbureau "A", verhoor getuige "C"), 2) onderzoek (onderzoeksopdracht, gerechtelijk vooronderzoek contra "A" c.s., resultaat onderzoeksopdracht contra "A" c.s., nader verhoor getuige "C", aanhoudingen en onderzoek woningen, resultaat onderzoek n.a.v. verklaring getuige "C", gebruik foto sets, onderzoek antecedenten getuige "C", contacten met "C" 3) conclusies, 4) slotopmerkingen, 5) bijlagen. De bijlagen bestaan uit: proces-verbaal van verhoor van de moeder d.d. 26-5-1998, proces-verbaal van verhoor van de moeder d.d. 5-6-1998, proces-verbaal van verhoor van "C" d.d. 9-9-1998, proces-verbaal van verhoor van "C" d.d. 9-11-1998, proces-verbaal van verhoor van "A" d.d. 4-11-1998, proces-verbaal van verhoor van "A" d.d. 9-11-1998, proces-verbaal van verhoor van "G4" d.d. 18-12-1998, proces-verbaal van verhoor van "G2" d.d. 19-11-1998, proces-verbaal van verhoor van "G3" d.d. 24-11-1998, , proces-verbaal van verhoor van "G1" d.d. 12-11-1998, proces-verbaal van verhoor van "J4" d.d. 25-11-1998, proces-verbaal van verhoor van "B" d.d. 9-11-1998, proces-verbaal van onderzoek woning te Amsterdam, kopie van een bladzijde uit de groene agenda van "C", proces-verbaal van onderzoek telefoonnummer, proces-verbaal van verhoor van "B" d.d. 4-11-1998, proces-verbaal van verhoor van "G5" d.d. 9-11-1998.

12. Rapport van de Rijksrecherche Amsterdam d.d. 2 februari 1999 aan de hoofdofficier van justitie te Amsterdam en het College van procureurs-generaal met als onderwerp 'onderzoek terzake beschuldigingen van vermeende gepleegde strafbare feiten door "J2". Dit rapport is 16 pagina's en bestaat uit 1) aanleiding (onderzoek escortbureau, verhoor getuige "C"), 2) onderzoek (gerechtelijk vooronderzoek, resultaat onderzoeksopdracht m.b.t. "A" c.s., nader verhoor getuige "C", aanhoudingen en onderzoek woningen, gebruik foto map, resultaten onderzoek n.a.v. verklaring van "C", onderzoek antecedenten "C", 3) conclusies, 4) slotopmerkingen, 5) bijlagen. De bijlagen bestaan uit: proces-verbaal van verhoor van "C" d.d. 11-9-1998, proces-verbaal van verhoor van "C" d.d. 9-11-1998, proces-verbaal van verhoor van "A" d.d. 4-11-1998, proces-verbaal van verhoor van "A" d.d. 9-11-1998, proces-verbaal van verhoor van "B" d.d. 9-11-1998, proces-verbaal van verhoor van "G1" d.d. 12-11-1998, proces-verbaal van verhoor van "G2" d.d. 19-11-1998, proces-verbaal van verhoor van "G3" d.d. 24-11-1998, proces-verbaal van verhoor van "J4" d.d. 25-11-1998, proces-verbaal van verhoor van "G4" d.d. 18-12-1998, proces-verbaal van onderzoek i.v.m. 'Blauwe agenda' "C".

13. Brief van de hoofdofficier van justitie te Amsterdam aan het College van procureurs-generaal d.d. 18 maart 1999 inhoudende de toezending van het proces-verbaal van de rijksrecherche alsmede ambtsberichten van de zaaksofficieren van justitie.

14. Ambtsbericht van de zaaksofficieren van justitie aan de hoofdofficier van justitie te Amsterdam d.d. 18 maart 1999 betreffende rijksrecherche onderzoek 980196-A.

15. Ambtsbericht van de zaaksofficieren van justitie aan de hoofdofficier van justitie te Amsterdam d.d. 18 maart 1999 betreffende rijksrecherche onderzoek 980196-B.

16. Oplegnotitie van de secretaris College ten behoeve van de Collegevergadering van 24 maart 1999, agendapunt 3: lopend onderzoek.

17. Vastgestelde notulen van de vergadering van het College van procureurs-generaal gehouden op 24 maart 1999 - zeer vertrouwelijk -.

18. Proces-verbaal van de Rijksrecherche Amsterdam van het verhoor op 31 maart 1999 van "J2".

19. Proces-verbaal van de Rijksrecherche Amsterdam van het verhoor op 1 april 1999 van "J1" en een aanvullend proces-verbaal m.b.t. het verhoor van "J1" d.d. 7 april 1999.

20. Vastgestelde notulen van de vergadering van het College van procureurs-generaal gehouden op 26 mei 1999 - zeer vertrouwelijk -.

21. Brief van het College van procureurs-generaal d.d. 7 juni 1999 aan "J1" waarin wordt bericht dat betrokkene op grond van het onderzoek niet als verdachte ex. art. 27 wordt beschouwd en dat voor het College de zaak daarmee is afgedaan.

22. Brief van 7 juni 1999 van het College van procureurs-generaal aan "J2" waarin wordt bericht dat betrokkene op grond van het onderzoek niet als verdachte ex. art. 27 wordt beschouwd en dat voor het College de zaak daarmee is afgedaan.

23. Rapport van de Rijksrecherche Amsterdam d.d. 10 juni 1999 aan de hoofdofficier van justitie te Amsterdam en het College van procureurs-generaal betreffende "J4" inzake onderzoek naar seksueel misbruik van kinderen beneden de leeftijd van 16 jaar. Dit rapport is 6 pagina's en bestaat uit 1) inleiding, 2) onderzoek naar seksueel misbruik van kinderen beneden de leeftijd van 16 jr, 2.1) samenvatting 3) conclusies, 4) slotopmerkingen, 5) bijlagen. De bijlagen bestaan uit: een overzicht van de gevoerde gesprekken tussen "J4" en "A"; de gesprekken waarin "J4" wordt genoemd; 1e verklaring "J4"; 2e verklaring "J4"; 3e verklaring "J4"; 4e verklaring "J4".

24. Brief van 9 juli 1999 van "J2" aan de voorzitter van het College van procureurs-generaal met als onderwerp onderzoek Rijksrecherche.

25. Brief van 14 juli 1999 van het College van procureurs-generaal aan "J2" inhoudende een tussenbericht naar aanleiding van diens brief van 9 juli 1999.

26. Brief d.d. 5 augustus 1999 van het College van procureurs-generaal aan "J2" met als onderwerp 'onderzoek rijksrecherche'.

27. Brief van "J2" aan de voorzitter van het College van procureurs-generaal d.d. 11 augustus 1999 met het verzoek te reageren op eerder door hem gestelde vragen.

28. Rapport van de Rijksrecherche Amsterdam d.d. 25 augustus 1999 aan de hoofdofficier van justitie te Amsterdam en het College van procureurs-generaal betreffende "J3" inzake onderzoek naar seksueel misbruik van kinderen beneden de leeftijd van 16 jaar. Dit rapport is 6 pagina's en bestaat uit 1) inleiding, 2) onderzoek naar seksueel misbruik van kinderen beneden de leeftijd van 16 jr, 3) conclusies, 4) aanbevelingen, 5) slotopmerkingen, 6) bijlagen. De bijlagen bestaan uit: proces-verbaal 980196/LTT.004; proces-verbaal 980196/T6-19A; proces-verbaal van onderzoek, drie foto's tijdens observatie.

29. Brief van de fungerend hoofdofficier van justitie te Amsterdam aan de teamleider Rijksrecherche d.d. 14 september 1999 inzake "J3".

30. Notitie d.d. 20 september 1999 over de hiervoor bedoelde brief.

31. Vertrouwelijk deel van de besluitenlijst van de vergadering van het College van procureurs-generaal gehouden op 21 september 1999 en de daarbij behorende oplegnotitie van de secretaris van het College.

32. Brief van de voorzitter van het College van procureurs-generaal aan de hoofdofficier van justitie te Amsterdam d.d. 23 september 1999 met als onderwerp RR 98/0196, en toezending kopie van deze brief aan de directeur van de Rijksrecherche.